Magyar nemzeti klub a kubai VIT-en

Már Kubában vannak azok a fotók, plakátok, képző-, ipar- és népművészeti remekek, amelyek hazánk fiataljainak üzenetét tolmácsolják a művészetek nyelvén — a kubai Világifjúsági és Diáktalálkozó résztvevőinek.

— Úgy véljük — mondották a KISZ Központi Bizottságán —, hogy vonzó tárlatokat állíthatunk össze. Olyanokat, amelyek a művészet eszközeivel hírt adnak életünkről, vágyainkról, pártunk és kormányunk békepolitikájáról, nemzetközi tevékenységének eredményeiről. S arról, hogy a magyar ifjúsági kommunista mozgalom a világ haladó nemzetközi ifjúsági mozgalmának szerves része, fontos tényezője a békéért, a haladásért, a népek barátságáért vívott küzdelemnek.

A VIT-en önálló épületben kap helyet a magyar nemzeti klub, amely reprezentatív kiállítással fogadja majd a belépőket. (MTI)

Kinevezések

Az oktatási miniszter 1978. július 1-i hatállyal egyetemi docenssé nevezte ki a József Attila Tudományegyetem jogi karára dr. Ruszoly Józsefet; bölcsészettudományi karára dr. Csetri Lajost, dr. Nagy Gézát, dr. Bojtár Endrét és dr. Koncz Jánost; a természettudományi karra dr. Csörgo Sándort, dr. Gönd˝os Györgyöt, dr. Lakosné dr. Láng Kornéliát, dr. Szalay Istvánt. A kinevezéseket a miniszter megbízásából dr. Antalffy György, az egyetem rektora adta át a karok és az egyetem társadalmi szervezetei vezetőinek jelenlétében.

Hegesztők a sólyatéren

A hajóépítés egyik igen fontos bázisa a hegesztés, amely sok apró munkafolyamatot foglal magába. A MAHART tápéi hajójavító üzemében, a sólyatéren dolgozik Seregély Zoltán és brigádja. Tavaly szerveződtek egy csoportba, amikor az üzemben bevezették a két műszakos munkarendet. Ifjúsági brigádként jelzik őket, bár a csapat „veteránja" ötvenéves, de a „Benjámin" még a tizennyolcadikat sem lépte túl. A brigád Valerij Kubaszov űrhajós nevét viseli. Miért?

— Az űrhajós tevékenysége a mi szakmánkhoz kapcsolódik — magyarázza Seregély Zoltán —, mivel ő volt az első, aki a világűrben hegesztett, s mint köztudott, részt vett a Szojuz—Apollóprogramban is.

A szocialista brigádban tizenhatan dolgoznak, s vállalásuk — legalábbis ami a munkavégzést illeti — pontosan megegyezik az üzem gazdasági terveivel. Néhány évvel ezelőtt álltak át a tápéi hajójavítóban az ezer- és ezerötszáz tonnás uszályok átalakítására, valamint a csehszlovák exportra készülő CSPU típusú uszályok gyártására. Eddig semmi különleges nem volt abban, hogy dolgozik a sólyatéren egy hegesztőkből álló brigád. Több ilyen kollektíva is szorgoskodik a hajójavítóban. Seregély Zoltánék brigádja azonban más módon is fölhívta magára a figyelmet. Mert mit is láttam az egyik szombaton? A hajójavító hétvégi üdülőhajójának klubjában elsötétítették az ablakokat, és diaképeket vetítettek a falra akasztott vászonra, a betonhajó udvarában pedig paprikást főztek bográcsban. A diaképeket szakmai magyarázat kísérte, Seregély Zoltán, akár egy középiskolai tanár, magyarázta a hegesztés újabb és újabb technikai és technológiai változásait, eljárásait.

— *Hogyan lett hegesztő és szakoktató?* — érdeklődtem az előadás után Zoltántól.

— Ez elég bonyolult — kezdte —, mivel eredetileg vájártanuló iskolában végeztem és bányászkodtam, de elsősorban egészségügyi okok miatt otthagytam a bányát. Újságban olvastam, hogy a Bánki Donát Műszaki Főiskolán hegesztőtanfolyamot indítanak kezdőknek. Elvégeztem, ott tettem szakmai vizsgát. Szegedre egyébként úgy kerültem, hogy itt voltam katona, s ide nősültem.

A hegesztést szakmai berkekben sokan lekicsinylik. Többek között azért is, mert rövid tanfolyamokon el lehet sajátítani, s végeredményben egysíkú munka, csak „varrni" kell. Seregély Zoltán tiltakozik az ilyen minősítés miatt: — Nem igaz, hogy egyhangú a mesterségünk. Felelősséggel kijelentem, hogy ma az egyik legmodernebb szakma, s a tudomány, a műszaki fejlődés eredményeképpen naponta megújul, aki elhanyagolja a továbbképzést, nem is képes lépést tartani. Mindamellett igen nagy figyelmet igényel a hegesztés, nyugodt idegeket, biztos kezeket és érzéket, hogy pontos és szép varrásokat készítsünk. Talán túlzásnak tartják, de azt is mondhatom, hogy néhány területen a hegesztőnek kevés a szakmai tanfolyam, annál többre van szüksége, legalább technikusi színvonalra. A hajójavítóban most térünk át az argon védőgázos hegesztésre.

— *Mennyivel bonyolultabb ez, mint a korábbi technika?*

— Sokkal. Korábban elegendő volt annyi, hogy odakoppantotta a hegesztő az elektródát, ívet fogott, és mehetett az ismert munka. Az újabb hegesztési eljárások bonyolultabb gépeket igényelnek, már a CO_2-nél is tirisztoros vezérlésű a legújabb, az argon védőgázos ennél is bonyolultabb. Mondhatom úgy is, hogy ma több elméleti ismeretre van szükségünk. Ezért kell továbbképzésekre járni, vagy úgy cselekedni, mint a mi brigádunk tette, önképzési tervet dolgoztunk ki magunk részére. Ezért az ilyen szombati összejövetel.

Később megtudtam, hogy Seregély Zoltán a Gépipari Tudományos Egyesület által szervezett ív- és lánghegesztői tanfolyamokon gyakorlati szakoktató, de közben önmagát is képzi, hiszen szakközépiskolába jár, érettségire készül. De visszakanyarodtunk a brigádhoz, mikor szervezték meg szakmai továbbképzésüket, s milyen a tematikájuk.

— Gyakorlati foglalkozásokkal kezdtünk — mondja Seregély Zoltán. — Elhatároztuk, hogy brigádunk tagjai az üzemben honos mindenfajta hegesztési eljárást megtanulnak. Vállalásunkban úgy szerepelt, hogy mindenki minimum két eljárást kitűnően, a további eljárásokat a jártasság is a teljes ismeret szintjén bírja. Ezen már túl vagyunk, s mondhatom, hogy ez a többoldalúság nagyban elősegítette azt is, hogy teljesíteni tudjuk a csehszlovák exportot.

— *Hogyan jutott idő az újabb eljárások begyakorlására?*

— Amit lehetett, azt munkaidő alatt végeztük el, amit nem, azt a munkaidő után. Az argonhegesztést csak a munkaidő után tudtuk begyakoroltatni a kollégákkal. Az elméleti továbbképzésünkhöz most fogtunk hozzá, s valahogy így akarjuk a kellemest összekötjük a hasznossal — mutat a bogrács felé.

A diaképek többsége is ott készült a hajójavítóban, s ismerős szaktársak tekintenek le a képekről, munkamozzanataikat akár kritizálni is lehet. Elmondta még a brigádvezető, hogy a Móra Ferenc Szakmunkásképző Intézet II/8-as osztályával szocialista szerződést kötöttek. A tanulók gyakorlati ismereteket szerezhetnek a hajójavítóban, megismerhetik a legújabb eljárásokat, olyanokat, amilyeneket még nem is láttak, s máshol alig volna erre lehetőségük. Ilyen egyebek között a szénelektródás faragás és a fedőporos hegesztés. A brigádnak viszont az iskola tanárai adtak és adnak támogatást, ezen az összejövetelen is ott volt Pajkó István osztályfőnök és Dobai Dezső tanár. Az elméleti képzésükről mondja:

— Továbbiakban is összejövünk rendszeresen, s azokat a hegesztési eljárásokat, amelyekkel dolgozunk, elméletileg alaposan „kivesézzük". Nagyobb a korrigálási készsége annak a szakembernek, aki nem csupán a gyakorlati fogásokat ismeri, hanem a munkafolyamat elméletét, a hátteret is.

— *Nem túlzás ez a társakkal szemben?*

— Egyáltalán nem az, végeredményben önként vállaltuk saját továbbképzésünket. Jó a légkör közöttünk, nincs irigység és sértődöttség.

— *Ennek a komoly önképzésnek látszik-e a gyakorlati haszna?*

— Hogyne látszana. Például az említett CSPO készítésénél ötvenszázalékos javulást értünk el a kezdethez képest a mi módszereinkkel. Természetesen a kereseteken is meglátszik a nagyobb tudás eredménye. Erkölcsi elismerést is kapunk. A Szakma Ifjú Mestere versenyen Csonka József és jómagam helyezést értünk el, a Kiváló Ifjú Szakmunkás versenyben első lett Ördögh Sándor, második Miklós József szaktársam. De arra is jut időnk, hogy társadalmi munkát végezzünk, segítjük a tápéi óvodát, az iparitanuló-intézetet, ahova szemléltetőeszközöket készítettünk. A brigád tagjai minden hónapban tíz-tíz forintot összeadnak, a pénzen szaklapokat, folyóiratokat járatunk, fotózunk. Nem lennék tárgyilagos, ha nem említeném meg, hogy az üzem vezetői, a pártszervezet és a KISZ-szervezet sokat segít nekünk, támogatja törekvéseinket. Két olyan hegesztőtársam van a brigádunkban, Kormányos István és Tarsoly Sándor, akiket csak dublőrnek nevezünk, mert bármilyen feladatot képesek elvégezni. Mivel órabérben dolgozunk, béremeléseknél, jutalmaknál is tekintetbe veszik a sokoldalúságot — mondotta Seregély Zoltán.

A bográcsban már megfőtt a paprikás, abbahagyjuk a beszélgetést, és megkóstoljuk, milyen az ebéd. A „meosok" abban sem találhattak semmi kifogást.

Gazdagh István

Alkalom a művelődésre

Betyárbútor és tenger

Az olvadozó aszfalton párosával volnulnak, a délelőtti program: könyvtárlátogatás a kenderfonógyárban. Reggel nyolctól már meghallgatták az előadást a művészetekről; utána *Izsó Ágnes*, az SZMT központi könyvtár munkatársa könyveket, lemezeket cipelt ki az előadóteremből — megvolt a „szemléltetés" is.

*

Az olvasótábornak, amelyet szakmunkástanulóknak és fiatal munkásoknak szervezett — az idén negyedszer — a szakszervezeti könyvtár, a MÁV nevelőintézetben, az Április 4. útján van a „telephelye". Június 26-án érkezett a hatvan fiatal, Csongrád, Békés és Bács megye üzemeiből, szakmunkásképzőiből. A korábbi tapasztalatok és a táborszervezés célja szerint alakult a program: könyvekkel — irodalommal, más művészetekkel ismerkednek, előadásokon, vitákon, jóízű beszélgetéseken; a szakszervezet szerepével, kulturális munkájával, könyvtárhálózatával; a várossal, művelődési intézményeivel. Láttak kiállításokat, voltak moziban, beszélgettek a Tiszatáj szerkesztőivel, megnézték a Minerva Színpad előadását; kirándultak Gyulára, vetélkedtek, játszottak, táncoltak. Szombaton elutaznak, hazamennek. Tudják, amit tanultak, használniuk kellene a továbbiakban. Ez a táborozás célja, vagyis: alkalom a művelődésre, serkentő, hogy a szellemi foglalatosságokat a két hét után is gyakorolják — akik itt voltak, és akik tőlük tanulhatnak, az otthoni barátok és munkatársak.

*

Tanulnak és tanftanak? Fiatalok, tanulók vagy munkakezdők. Vajon tényleg meghallgatják majd őket a brigádban, a műhelyben a többiek? Érdekel-e valakit például a „Textilben", hogy *Kukla Jánosné* fonónő mit halott az olvasótáborban? „Remélem, igen" — mondja ő, és meséli, hogy a vállalat egyik kiváló brigádjának tagja, hogy náluk azért „megy az ilyesmi". Azokat a könyveket eddig is ő válogatta a könyvtárban, melyeket „vállalásban olvasnak" a brigádtagok, tudja, kinek milyen az ízlése, két éve dolgozik velük.

Azt hiszem, Kuklánét meghallgatják majd a többiek. Mert kedves, nyíltszavú, okos. „Néhányan úgy viselkednek itt, mintha üdülni jöttünk volna. Akadnak ugyan nem túl élvezetes előadások, hol a téma, hol az előadó a ludas, de legyen az emberben annyi tisztesség, hogy nem nehezíti az előadó dolgát. Itt mindenki csak jót akar nekünk, a segítségre még akkor is szükségünk van, ha létezik a saját igényünk és igyekezetünk. Mi nem élünk könnyen, egyéves házasok vagyunk, és albérlők ezerkettőért. Most is sajdul a szívem, ha eszembe jut, hogy nem voltam hosszú fehér ruhában, elegáns esküvőn, mert tudtuk, százezer lesz a beugró az OTP-lakásra. De vannak könyveink, kíváncsi vagyok mindenre, ami szép, eljöttem a táborba, hogy ragadjon rám valami. Hát, ennyi. Őszintén megmondom, legjobban azért az érdekel, hogy ha jövőre megkapjuk a lakást... a betyárbútor is megteszi egy darabig, de hát be kellene azt rendezi mielőbb. Két év múlva jön a gyerek!"

*

— *Rönkátvevő?*

— Az. Megmagyarázom! Mielőtt a fakitermelő cégektől a mi cégünk átvenné a rönköket, mi odamegyünk, megnézzük, megfelel-e a szabványnak. Úgy kell csinálni, hogy a kecske is jóllakjon, a káposzta is megmaradjon. Érti?

— *Nem.*

— Ha sokat kukacoskodom, faanyag nélkül marad a cégem, ha mindent átveszek, ugyanott tart, a rossz anyaggal megint ráfizet.

— *Hogyan jött a táborba?*

— Villamossal.

— *Igaza lehet. Tehát: beszervezték?*

— Az irodában gyakran beszélgetünk, könyvekről is. A főnököm, szintén fiatal, szólt a szakszervezetben, jöhetnék-e?

— *Milyen könyvekről beszélgetnek?*

— Moldova könyveiről például, a legkedvesebb íróm, fantasztikusan jók a szatírái, az ember meghal a röhögéstől, míg olvassa, csak aztán kap a fejéhez .Hoppá! Ez takarosan, keményen beolvasott, akkora fricskákat kapnak tőle a bürokraták, a könyöklők, a kiskirályok, mit tudom én kik még! Mindent csipked, aminek nem szabadna előfordulni ebben az országban.

— *Most mit olvas?*

— Rapcsányi László sorozatát, Beszélgetések a bibliáról. Szeretnék majd képzőművészeti albumokat is venni.

— *Mennyit kap egy rönkátvevő?*

— Én háromezerszázat. Szeptemberig.

— *Emelik?*

— A tengerre megyek, hajósnak!

— *Ez már fix? És a falemezgyár? A rönkök?*

— Nem volt rossz, ez a szakmám, itt végeztem Szegeden, az erdészetiben. De a tenger kell.

Mit tegyünk? *Czégény József*, a DEFAG falemezgyárának rönkátvevője hajóra száll. Talán viszi a Moldova-köteteket — kell egy csepp tábori emlék a tengeren.

Sulyok Erzsébet

Aktuális műsorok, filmek, sorozatok

A televízió nyári ajánlata

Szocialista karrier címmel izgalmas riportfilmet kínál a televízió. A harmadik negyedév műsorajánlatában az aktuális politikai műsorok között tarthat figyelemre számot az *Üzemi tyúkperek* című adás is, mely a vállalatok egymás közötti vitás ügyeiről szól a bíróságon. A szolgálatos rendőrök viselkedése gyakran vitát kavar. Hogyan kaphat jogsegélyt az állampolgár, akivel szemben a rendőr túllépte hatáskörét? Miért lehet valakit előállítani? Ezekre a kérdésekre is választ ad *A törvény nevében. Fehér izzásban* címmel képzőművészeti kisfilm készült Tóth Menyhértről, és portrét sugároznak Borsos Miklósról, valamint Szabó Magdáról, Tolnai Gáborról, Szabó Árpádról is.

Az irodalmi műsorok között kapott helyet Mocsár Gábor tévéjátéka, az *Illetlenek*, melynek szereplőit a napidíjhoz való ragaszkodás sodorja elképesztő helyzetekbe. Tévéfilmre kerül Sarkadi Imre műve, a *Holló a hollónak*, mely a 30-as évek első felének vidéki társadalmáról ad képet, Németh László *Bodnárnéja* és Tersánszki Józsi Jenő *Viszontlátásra, drága* című munkája. Ugyancsak a közeljövőben vetítik Bulgakov két drámáját, a *Boldogságot* és az *Ivan Vasziljevicset*. A náci háborús főbűnösök perét idézi a *Memento 1946 — Nürnberg* című Rolf Schneider tévéjáték. A *Nyitott könyv*ben egyebek között láthatjuk Balázs József legújabb regényének *(Szeretők és szerelmesek)* adaptációját, valamint Beremény Géza *Legendáriumát*. Az *Egyszemélyes színház* kétrészes műsor: először a monodrámáról lesz szó, majd két „műfaj nélküli" művész áll kamerák elé, Cseh Tamás és Sándor György.

Jeles választékot ígérnek a filmsorozatok és a filmek is. A *Gazdag ember, szegény ember* Irwing Shaw romantikus regényének 12 részes amerikai filmváltozata. *A földön eltöltött idő* ötrészes svéd sorozat Wilhelm Moberg svéd író regénye nyomán. Levetítik a képernyőn *A fehér csuklya* című szovjet, az *Alkony* című bolgár, a *Diagnózis* című lengyel, a *Hedda Gabler*, a *Szentivánéji álom*, a *Lear király* és az *V. Henrik* című angol filmeket. Láthatjuk Leslie Howard-del a főszerepben a *Pygmaliont*, s ugyancsak amerikai filmen a *Nagy Sándort*, valamint a *West Side storyt*.

Csendre, hőre vigyáz

Szigetel a kőzetgyapot

Sokszor az utcát fűtik a lakások kályhái, mert rossz a hőszigetelés. A panelházak lakói panaszkodnak: — Nincs csend, a szomszédból minden áthallatszik. Megoldja ezeket a gondokat — igaz, csak ott, ahol alkalmazni fogják — a kőzetgyapot. Ennek az anyagnak ugyanis sokkal jobbak a hang- és hőszigetelő tulajdonságai, mint az eddig használt üveggyapoté. Már tavaly óta termel — hazánkban elsőként — Tapolcán a kőzetgyapotgyár, és most befejezéséhez közeledik az üzem második ütemének szerelése is.

A Gyár- és Felvonószerelő Vállalat hamarosan átadja az olasz zsinórgyártó, gyapotsteppelő és bálázó gépsorokat. Az így kibővített gyár évente több mint 14 ezer tonna anyagot készít majd.

(MTI)

Csarnokok 400 millióért

Könnyűszerkezeteket gyártó üzem könnyűszerkezetből. A Fémmunkás Vállalat kecskeméti és kiskunhalasi telepein könnyűszerkezetből építik fel, több mint 400 millió forintért, azokat az üzemcsarnokokat, ahol a francia FILLOD cég licence alapján könnyűszerkezeti elemeket gyártanak majd. A beruházás eredményeként évente 100 ezer négyzetméter elemet állítanak majd elő 1980-tól.